

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 14/2006 rd**

Regeringens proposition med förslag till godkännande av en överenskommelse mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 december 2006 en proposition med förslag till godkännande av en överenskommelse mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

(RP 269/2006 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning.

Sakkunnig

- överinspektör Brita Lamberg, arbetsministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner överenskommelsen mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten, som är avsedd att ingås i december 2006 för åren 2007—2010. Stiftelsen Utbildning Nordkalotten ordnar arbetskraftspolitisk utbildning huvudsakligen för nordkalottregionerna i Finland, Norge och Sverige. Stiftelsens verksamhet finansieras med försäljningsintäkter från utbildning och annan verksamhet. Arbetsmarknadsmyndigheterna i de avtalsslutande staterna kan skaffa arbetskraftspolitisk vuxenutbildning från stiftelsen. Det arbetskraftspolitiska ansvaret och

finansieringsansvaret för den utbildning som anskaffas ligger hos arbetskraftsmyndigheterna i de avtalsslutande staterna. Avsikten är att Finland förbinder sig att årligen köpa 80 kursplatser under åren 2007—2010. Överenskommelsen beräknas förorsaka kostnader till ett belopp av 1,5 miljoner euro per år. Överenskommelsen har samma innehåll som den tidigare överenskommelsen för åren 2003—2006, med undantag för antalet utbildningsplatser, utvecklande av utvärderingen av stiftelsens verksamhet och avtalets giltighetstid.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig ut-

redning finner utskottet propositionen behövlig och ändamålsenlig.

Den överenskommelsen som Finland, Norge och Sverige ingick den 20 december 2002 om att inrätta Stiftelsen Utbildning Nordkalotten med säte i Övertorneå i Sverige gällde kursplatser som de berörda parterna avsåg köpa 2003—2006. Ett utkast till överenskommelse för 2007—2010 återges i en bilaga till propositionen.

Arbetsministeriet sände i ett brev den 20 december 2006 utskottet den i Stockholm den 18 december 2006 undertecknade överenskommelsen på finska och svenska. Den undertecknade överenskommelsen skiljer sig från utkastet i propositionsbilagan såtillvida att antalet kursplatser som Norge enligt artikel 6 avser köpa är 70 i den slutliga överenskommelsen mot 85 i utkastet. Den undertecknade överenskommelsen återges i en bilaga till betänkandet.

Överenskommelsen träder i kraft för Norges och Sveriges del den 1 januari 2007 och för Finlands del trettio dagar efter den dag då Finland meddelat det svenska Utrikesdepartementet att överenskommelsen har godkänts.

Stiftelsen Utbildning Nordkalotten ska anordna utbildning för att tillgodose arbetsmarknadens särskilda behov inom nordkalottregionen och främja arbetskraftens rörlighet mellan de nordiska ländernas arbetsmarknader. Stiftelsen strävar efter att ge eleverna yrkeskompetens som leder till anställning, men också ökad företagaranknytning och färdigheter för yrkesverksamhet på arbetsmarknaderna i Finland, Norge och Sverige.

Finland köper av stiftelsen kursplatser inom områdena hantverk, informationsteknik, teknik och industri samt tjänster och turism. Utbildningen tar sikte på specialkompetens och leder till examen. Erfarenheterna visar att utbildningarna har gett goda resultat. De som genomgått en utbildning har kunnat hävda sig på arbetsmarknaden. Tack vare företagaranknytningen i utbildningen har deltagarna också möjlighet att starta eget. Utbildningen matchar bra utbildningsbehoven inom regionen. Den är individuell och håller hög kvalitet. Även utbildningens

innehåll, lärarnas kompetens och mångsidigheten i avlagda examina har fått positiv respons.

Det nordiska samarbetet spelar en viktig roll för arbetsmarknadsutbildningen i Nordkalotten, anser utskottet. Stiftelsens utbildningsutbud är ett gott komplement till utbildningsutbudet i Finland och ger samtidigt eleverna möjligheter att lära sig nordiska språk. Tack vare språkkunskaperna uppmuntras de att söka arbete i Sverige eller Norge. Stiftelsen samarbetar med läroanstalter i Finland.

Enligt överenskommelsen avser Finland att årligen köpa 80 kursplatser av stiftelsen, 10 fler än under den föregående perioden. Det är utmärkt, menar utskottet, att Finland gått in för att upphandla fler kursplatser hos stiftelsen. Ökningen motiveras av den stora efterfrågan på utbildningsplatser i Finland, den goda arbetssituationen bland dem som gått utbildningarna och sysselsättningsläget i norra Finland. Om det med hänsyn till sysselsättningsläget och utbildningsutbudet visar sig motiverat, bör Finland vara berett att köpa ännu fler kursplatser, understryker utskottet.

De i överenskommelserna angivna 80 kursplatserna genererar årligen kostnader till ett belopp av ca 1,5 miljoner euro. I budgetpropositionen för 2007 har i dispositionsplanen för moment 34.06.51 anslagits 1 280 000 euro för köp av utbildning hos Stiftelsen Utbildning Nordkalotten. Utskottet påpekar att anslaget under momentet måste ökas genom en tilläggsbudget 2007 om det visar sig nödvändigt.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

att riksdagen godkänner den i Stockholm den 18 december 2006 ingångna överenskommelsen mellan Finland, Norge och Sverige om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten, som återges i en bilaga till betänkandet.

Helsingfors den 16 januari 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jukka Gustafsson /sd
vordf. Anne Holmlund /saml
medl. Sari Essayah /kd
Susanna Haapoja /cent
Anneli Kiljunen /sd
Esa Lahtela /sd
Riikka Moilanen-Savolainen /cent

Markus Mustajärvi /vänst
Terhi Peltokorpi /cent
Jukka Roos /sd
Tero Rönni /sd
Kimmo Tiilikainen /cent
ers. Matti Kauppila /vänst
Paula Risikko /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Ritva Bäckström.

ÖVERENSKOMMELSE MELLAN FINLAND, NORGE OCH SVERIGE OM STIFTELSEN UTBILDNING NORDKALOTTEN

Regeringarna i Finland, Norge och Sverige som år 1990 kom överens om att bilda "Stiftelsen Utbildning Nordkalotten" har enats om följande:

Artikel 1

"Stiftelsen Utbildning Nordkalotten" skall anordna och utveckla utbildningar för arbetsmarknadens behov för i första hand de nordligaste delarna av Finland, Norge och Sverige. Stiftelsen får även sälja tjänster och produkter som följer av utbildningsverksamheten.

Utbildningsverksamheten skall bedrivas flexibelt och anpassas till respektive lands behov inom i första hand nordkalottregionen. Stiftelsen skall utveckla företagarknytningen i utbildningen. Stiftelsen skall i sitt arbete verka för ett ökat nordiskt samarbete och utbildningen skall bedrivas så att den kan följas av deltagare som behärskar antingen det finska, norska eller svenska språket. Stiftelsen bör sträva efter att ge deltagarna en yrkeskompetens som medger rörlighet mellan de nordiska ländernas arbetsmarknader. Stiftelsen bör sträva efter att anpassa och utforma utbildningarna och utbildningsmetoder-na för både kvinnor och män.

Stiftelsen skall utveckla utvärderings- och uppföljningsverktyg för att bedöma stiftelsens kvalitet och konkurrenskraft.

Artikel 2

Stiftelsens verksamhet skall finansieras i huvudsak genom intäkter från kurs- och uppdragsverksamhet. Stiftelsens verksamhet skall inte bedrivas i vinstsyfte. Överskott får användas till att täcka eventuellt underskott påföljande verksamhetsår eller på annat sätt återföras till verksamheten.

Artikel 3

Den svenska staten åtar sig genom denna överenskommelse att bidra till stiftelsens verksamhet med ett årligt belopp om 3 miljoner

svenska kronor under åren 2007—2010. Medlen får enbart användas till att finansiera personalutveckling, marknadsföring, elevsocial verksamhet samt anpassning av utbildningen till de olika ländernas behov.

Frågan om Sverige därefter skall lämna ytterligare bidrag skall behandlas i samband med den uppföljning av verksamheten som skall göras vart fjärde år av departementen med ansvar för arbetsmarknadsfrågor.

Den svenska staten åtar sig vidare genom denna överenskommelse att under åren 2007—2010 bidra till stiftelsens verksamhet med ett årligt belopp som den svenska staten fastställer. Medlen får enbart användas till kompensation för den kostnadsfördyring som beräknas uppstå för Finland och Norge till följd av att utbildningstjänster är mervärdesskattepliktiga i Sverige.

Artikel 4

Stiftelsens styrelse består av två ledamöter från vardera Finland, Norge och Sverige. För varje ledamot skall utses en ersättare. Ledamöterna och ersättarna utses och entledigas av respektive lands regering eller ansvarigt departement. Mandatperioden skall vara två år.

Artikel 5

Stiftelsens direktör anställs för en tid av fyra år med möjlighet till en förlängning efter särskild förhandling med två år. Strävan bör vara att vid anställning av ny direktör utse en person som är medborgare i något annat av de tre länderna än de två närmast föregående innehavarna.

Vid anställning av utbildare vid stiftelsen bör eftersträvas en fördelning mellan Finland, Norge och Sverige som motsvarar fördelningen av

kursdeltagare från de tre länderna enligt denna överenskommelse.

Artikel 6

Länderna skall inför varje nytt verksamhetsår ingå avtal med stiftelsen om att köpa ett bestämt antal utbildningsplatser för respektive budgetår. Köp av kursplatser förutsätter att dessa blir föremål för förhandlingar beträffande omfattning, pris, och kvalitet. Länderna skall varje månad betala stiftelsen minst en tolfedel av det årliga kontraktsbeloppet för innevarande år avtalade kursplatser.

Under förutsättning att anbudet är konkurrenskraftigt beträffande pris och kvalitet samt att nödvändiga budgetmedel anslås för ändamålet, avser Finland, Norge och Sverige att under åren 2007—2010 köpa 80, respektive 70 och 145 kursplatser per år.

Artikel 7

Stiftelsen skall sätta upp mål för verksamheten och säkerställa att målen följs upp på ett tillfredsställande sätt.

Artikel 8

De tre länderna skall betala faktiska boendekostnader för sina respektive kursdeltagare. Inför varje verksamhetsår förbinder länderna sig att ingå avtal med stiftelsen om hyra av bostäder som stiftelsen ställer till förfogande, under förutsättning att förhandlingar beträffande pris och kvalitet slutförs och nödvändiga budgetmedel anslås. Länderna skall i förskott månadsvis/kvartalsvis betala stiftelsen avtalade boendekostnader.

Artikel 9

De av de nationella arbetsmarknadsorganen utsedda deltagarna i arbetsmarknadsutbildning vid stiftelsen skall uppbära de utbildningsbidrag som bestäms av respektive lands arbetsmarknadsmyndighet. Bidragen betalas av hemlandets myndighet.

Artikel 10

Om försäljning av tjänster och produkter till andra än uppdragsgivarna enligt artikel 1 i denna överenskommelse blir betydande, kan denna affärsmässiga verksamhet förläggas till ett av stiftelsen helägt aktiebolag. Därmed skapas tydligare förutsättningar för den konkurrensutsatta delen av stiftelsens verksamhet.

Artikel 11

Departementen med ansvar för arbetsmarknadsfrågor skall vart fjärde år följa upp och utvärdera verksamheten vid stiftelsen med sikte på eventuella ändringar av överenskommelsen. Den svenska avtalsparten har ansvaret för att initiera denna uppföljning. Förhandling om ändringar i överenskommelsen skall inledas senast den 1 juli 2009.

Artikel 12

Denna överenskommelse träder för Norges och Sveriges del i kraft den 1 januari 2007. För Finlands del träder den i kraft trettio dagar efter den dag då Finland meddelat det svenska Utrikesdepartementet att överenskommelsen har godkänts.

Genom denna överenskommelse upphävs överenskommelsen från den 20 december 2002 om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten.

Artikel 13

Uppsäger en part överenskommelsen skall överenskommelsen upphöra att gälla ett år efter den dag då det svenska Utrikesdepartementet mottagit meddelandet om uppsägningen. Ministerrarna med ansvar för arbetsmarknadsfrågor skall efter en uppsägning ta initiativ till överläggningar om den fortsatta verksamheten vid stiftelsen.

Artikel 14

Originalexemplaret av denna överenskommelse deponeras hos det svenska Utrikesdepartementet, som tillställer de övriga parterna bestyrkta kopior därav.

Till bekräftelse härav har de befullmäktigade ombuden undertecknat denna överenskommelse.

Som skedde i Stockholm den 18 december 2006, i ett exemplar på finska, norska och svenska, vilka samtliga texter har samma giltighet.